



Joan Ferrés i Curós, nascut a Olot el desembre de 1924, és un home honest, senzill, discret, amable, amb una vida ordenada i plàcida. És tot un plaer poder parlar amb una persona de vuitanta-quatre anys amb una memòria prodigiosa, una bona salut –diu que no ha de prendre ni una sola pastilla–, i que, assegura, té la necessitat de treballar cada dia. L'escultura ha estat la seva passió, gràcies a la qual va poder viure'n durant l'etapa laboral, i també gràcies a l'escultura viu ara, ja que sol passar diàriament sis o set hores al taller, horari que pot allargar en moments determinats quan la inspiració li ho demana.

Joan Ferrés

Un escultor en actiu als 84 anys

JOAN SALA I PLANA > TEXT

SALVADOR COMALAT > FOTOS

Els pares de Joan Ferrés es van separar quan tenia vuit anys, i la necessitat familiar, fruit de la nova situació, segurament va ser un dels factors que el van portar a fer d'escolà vermell de la parròquia de Sant Esteve, que eren els nois del cor de la capella que dirigia mossèn Farró, i rebien una compensació econòmica superior per la tasca desenvolupada. Això també comportava sacrificis, ja que a més d'unes certes aptituds per al cant, diàriament feien tres hores de solfeig, de 12 a 1 i de 6 a 8, i després encara havien d'anar a cantar cada dia a Sant Esteve, un cop resat el rosari, i en tots els actes de diumenges i altres festes religioses, que en aquella

època eren nombroses. Recorda diverses cançons que es cantaven en les celebracions litúrgiques i, evidentment, en llengua llatina. Té un bon nivell musical, que ha anat oblidant amb els anys de no practicar, però ha conservat la disciplina que comporta l'estudi de la música, que segurament ha estat important per a la seva tasca artística.

L'oncle Joan, un germà de la mare, va ser la primera persona que va veure en ell unes qualitats artístiques, i va mirar de donar-li els estris per poder-les desenvolupar pagant-li la matrícula per anar a l'Escola de Belles Arts de la ciutat. D'aquesta forma a partir de l'any 1935 i fins al 1954 –que són dinou cur-



Monument al treball.
Avinguda Europa d'Olot,
inaugurat l'any 1985

> L'escultura ha estat la seva passió, gràcies a la qual va poder viure durant l'etapa laboral, i també gràcies a l'escultura viu ara

sos!- va estar en contacte amb un grup de bons professors, que van formar un planter d'artistes important, dels quals recorda noms i cognoms de quasi tots els anys, entre els quals podem esmentar els també escultors Domènec Fita i Leonci Quera, entre molts d'altres. Té un record especial del mestre Solé Jorba, que sembla que va ser el primer que en veure com dibuixava el va encaminar cap a l'escultura, i també del professor d'aquesta matèria, Martí Casadevall. Aquest darrer va ser el director del centre, i Joan Ferrés evoca, agraït, com Casadevall pagava de la seva butxaca la model, que posava nua, o altres despeses que generava la vida docent i que

possiblement sortien una mica del tarannà i de la gran falta de recursos econòmics de la dura postguerra.

Té paraules molt amables per al seu oncle Joan –un dirigent anarquista de la FAI que, lògicament, va haver d'exiliar-se a França durant el govern franquista–, de qui destaca la seva gran

cultura autodidacta i l'idealisme amb què va afrontar la guerra.

Un cop acabada aquesta, el 1939, va entrar al taller d'imatgeria religiosa de Rafael Hostench, el primer alcalde olotí del franquisme, on va fer d'ajudant de l'escultor de la casa, Joan Llagostera. Tenia 15 anys i molt per aprendre. Va estar en diferents tallers olotins, en una època en què proliferaven aquestes indústries, atesa la gran demanda que hi havia per tal de vestir les esglésies de les imatges malmeses. Va fer d'ajudant d'escultor i més tard d'escultor a La Carmelitana, El Arte San Rafael, El Santo Cristo i Las Artes Religiosas.



Imatges de l'estudi.

Les diferents tipologies

Fins a l'any 1969, que va deixar els tallers de sants, abans de complir els quaranta-cinc anys, havia d'agafar hores fora de l'horari laboral per modelar el que li agradava, utilitzant un improvisat estudi en una habitació de casa seva, amb molt sacrifici i hores de treball. Ha estat sempre un treballador incansable, que ha fet una quantitat ingent de dibuixos, a totes hores del dia i en qualsevol circumstància.

L'any 69 llogà un taller propi i es va desvincular de totes les empreses. A partir d'aquell moment va treballar per encàrrecs que li feien les diverses indústries del ram, cosa que li donava llibertat per fer les feines puntuals que li sortien i alhora per fer escultura per al seu gaudi. Mirava de fer els encàrrecs al matí i deixar la tarda per a ell. Això ha fet que tinguí l'estudi ple de figures, que arriben a tocar-se les unes amb les altres, algunes

> Ha estat un enamorat del nu, del nu femení, del qual ha fet moltíssimes interpretacions, tant en dibuix com en modelat

de mida considerable, de les quals no es vol dependre tot i les generoses ofertes econòmiques que li han fet varis col·leccionistes en els darrers anys.

L'any 1944 va mostrar per primera vegada la seva obra, i a partir de llavors ha fet exposicions en diverses ciutats, unes col·lectives i altres individuals, però s'ha volgut guardar escultures per a ell, sobretot de figures femenines,

que representen una bona mostra de la producció de tota una vida.

Una part important de la seva obra són les escultures religioses, i també alguna de funerària, que podria considerar-se un apèndix de la primera.

Però ha estat especialment un enamorat del nu, del nu femení, del qual ha fet moltíssimes interpretacions, tant en dibuix com en modelat. Els seus tors tenen un aire noucentista extraordinari, serè, de gest sostingut, on la model, dreta o asseguda, austera i massissa, amb postures gens forçades i amb una mirada assossegada, té sempre un mediterranisme molt acusat. S'acosten a l'ideal de la bellesa clàssica, a la ben plantada que tan encertadament va encunyar Eugeni d'Ors. Ha tingut moltes models al llarg dels anys, i encara ara en té, que li serveixen com a motiu d'estudi i de guia per a les seves creacions, que semblen tenir un substancial nodriment clàssic.



Mossèn Cinto Verdaguer.
Santuari de la Mare de Déu del Mont.
Inaugurat el 2008.

> Ha modelat molts retrats, un centenar aproximadament, ja que sap donar un aire molt personal a la figura, que sempre conserva la frescor i l'espontaneïtat de l'original. És un dels pocs escultors retratistes actuals, amb un reconegut prestigi en aquesta especialitat.

També ha fet figures de pessebre, unes composicions en què sovintegen diverses figures que tenen la personalitat que els pot donar un escultor.

El procés normal de la seva creació segueix els canons tradicionals de primer dibuixar per esbossar la figura i després modelar-la, les dues especialitats que més li agraden, tot i que també ha fet talla en fusta i ha esculpit alabastre.

Té obra escampada en diferents ciutats del país i de l'estranger, en esglésies i cases particulars, i també monuments públics en parcs i passeigs. Darrerament ha modelat una figura de dos metres de mossèn Cinto –que s'ha

passat a bronze i s'ha col·locat al santuari de la Mare de Déu del Mont–, de la qual els mitjans n'han fet suficient ressò. Està content d'haver pogut fer a la seva edat una obra de dimensions tan notables, ja que significa un esforç físic considerable.

És molt respectuós cap a noves formes artístiques i, tot i la seva opció

clàssica, considera que les avantguardes han servit per suprimir tot el que era superflu de l'escultura.

Va fer de professor de l'Escola de Belles Arts d'Olot, des de 1972 a 1987, quan era ja un escultor experimentat i podia ensenyar el que havia après. La seva bonhomia el va convertir en un mestre estimat pels seus deixebles.

Assegura que se sent un home afortunat, perquè ha tingut dues grans sorts: la salut i l'esposa, morta ara fa uns anys. Palmira Jordà, la mare del seu fill, va ser el puntal que el va animar en els moments més flacs, i que el va empènyer a seguir endavant en les contrarietats. Sempre ha treballat, la qual cosa ha estat una forma d'inhibir-se de les preocupacions, i encara ara dedica moltes hores a la seva gran afició, una gran sort de poder-ho fer en un període tan prolongat de temps.